

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

- 251* 331.875.622.341:658.56 T2-9.52
Kandyba M. I.: **Kompleksowa mechanizacja robót w kopalni im. Kominternu**. „Kompleksnaja mechnizacija rabot na szachtie im. Komintierny“. M i e c h a n i z . t r u d o j . r a b o t . , mies., Nr 1, styc. 52, s. 29; A₄, 3,5 str., 5 rys., 2 tabl. — Autor omawia wyniki prac mających na celu całkowitą mechanizację kopalni rudy żelaznej we wszystkich jej działach: wydobycia, transportu i rozdrabniania rudy. Wprowadzenie ulepszeń technicznych wydatnie poprawi warunki pracy zarówno górników pracujących na dole jak i robotników na powierzchni.
- 252* 614.824.4:620.1:621.6 T2-9.52
Wykrywanie uszkodzeń przed powstaniem nieszczelności. „Catching leaks before they happen“. P o w e r , mies., t. 96, Nr 1, styc., 52, s. 94; A₄, 2 str., 3 rys. — Opisano przyrząd do sprawdzania rur niezależnych w wymiennikach ciepła, kondensatorach itp. Notuje on na wykresie uszkodzenia powierzchni zewnętrznej, wewnętrznej lub pęknięcia tak pod względem wielkości, jak i położenia. Próba polega na przeciągnięciu głowicy wykrywającej (napęd mechaniczny z przyrządu) przez badaną rurę. Zastosowanie przyrządu pozwala uniknąć awarii przez wymianę rur w odpowiednim czasie. Jest to pozytywny przykład, jak wielkie korzyści daje wprowadzenie elektroniki do przemysłu.
- 253* 614.841.22:662.87:536.49:6(072) T2-9.52
Loison R.: **Zapalenie się pyłów osiadających na podłożu gorącym**. „Inflammation des poussières déposées sur une paroi chaude“. Pact, Bruxelles, dwumies., Nr 1, 52, s. 8; A₄, 3 str., 1 rys., 5 tabl. — Pyły (zwłaszcza węglowe) osiadające na gorącym podłożu, np. na metalowej obudowie aparatury elektrycznej, mogą osiągnąć temperaturę zapłonu i zapalić się. Przeprowadzono badania — przy użyciu b. prostej aparatury — pozwalające ustalić zależność tego zjawiska od temperatury podłoża, czasu nagrzewania się osiadłego pyłu i rodzaju pyłu, zarówno pod względem fizycznym jak chemicznym. Badania dotyczą pyłu węgla wydobywanego w Belgii, wyniki zatem mogą być użyte wyłącznie jako materiał porównawczy. Ciekawa jest metoda prowadzenia badań.
- 254* 614.8:621.95-78 T2-9.52
Wiertarki: Zabezpieczenie uchwytów zaciskowych i narzędzi. „Drilling machines: fencing of spindles chucks and tools“. S a f e t y o f M a c h i n e , Tools. London, Nr 1, 1950, 17 str., 20 rys. — W artykule omówiono kilka zasadniczych typów zabezpieczeń, ilustrując rysunkami konstrukcję i sposób działania tych urządzeń. (Wg Securitas N 6, 1951, s. 182).
- 255* 614.8-057:621.97-78:331.94(083.9) T2-9.52
Dlaczego Komisja Ochrony i Bezp. Pracy winna stale kontrolować pracę prasie. „Proc musi komise OaBP kontrolovat denne práci u lisu“. B e z p e c n . H y g . P r á c e , Praha, Nr 2, 1952, s. 55; A₅, 2,5 str. — Artykuł rozważa przyczyny powodujące wypadki przy obsłudze różnych typów pras i urządzeń mechanicznych do tłoczenia, zbudowanych w czasach kapitalistycznych bez należytej troski o ochronę robotnika przed urazami. Autor przytacza odnośne przepisy i opisuje urządzenia służące do bezpiecznej obsługi tych maszyn, wskazując równocześnie na nowoczesne urządzenia zabezpieczające. Artykuł zawiera szczegółową instrukcję przeznaczoną dla obsługi różnych typów pras.
- 256* 614.8-084:621.975-78 T2-9.52
Berruti A.: **Zapobieganie wypadkom przy tłoczeniu na zimno blachy**. „Prevenzione degli infortuni nello stampaggio a freddo della lamiera“. S e c u r i t a s , Roma, dwumies., Nr 6, 1951, s. 173; A₄, 4 str., 5 rys. — Treść artykułu stanowią wytyczne, jakimi należy się kierować przy projektowaniu zabezpieczeń do pras wytłaczających blachę. Podane są ilustrowane przykłady mechanicznych zabezpieczeń, które zapobiegają wypadkom. Artykuł kończy się ogólnymi uwagami na temat szkodliwości wstrząsów i hałasów występujących podczas biegu prasy.
- 257* 614.8-057:621.937-78:655.36 T2-9.52
Obcinaj książki — nie ręce. „Smash books — not hands“. O c c u p . H a z a r d s . , marz. 51, s. 21; 1 str., 1 rys. — Podano ilustracje i opis trzech sposobów zabezpieczenia pracowników przemysłu poligraficznego przy obcinaniu książek. Rysunki przedstawiają osłony, które uniemożliwiają przedostanie się podczas pracy rąk robotnika w obręb strefy niebezpiecznej. (Wg Occup Safety a. Health N 4/51).
- 258* 614.8:621.741.4 T2-9.52
Bartocci A., Pittani O.: **Niebezpieczeństwa w przemyśle hutniczym — obróbka stali**. „I pericoli nell'industria siderurgica — Lavorazione dell'acciaio“. S e c u r i t a s . Roma, dwumies., Nr 6, 1951, s. 161; A₄, 9,5 str., 15 fot., 2 rys. — Artykuł omawia niebezpieczeństwa przy pracy występujące w różnych działach przemysłu stalowego: przy obsłudze młotów i pras oraz obróbce termicznej i odlewaniu stali. Bardzo szeroko omówiono ochronę pracy w odlewni, specjalnie uwzględniając zagadnienie pylicy, na którą są narażeni formierze. Wyszczególniono niebezpieczeństwa przy oczyszczaniu odlewów różnymi sposobami. Artykuł kończy się krótką analizą problemów zdrowia, występujących podczas przygotowania materiałów pomocniczych potrzebnych do prac odlewni.
- 259* 614.825:621.791.75:628.512:658.56 T2-9.52
Olszanski N. A.: **Automatyczne spawanie mosiądzu ze stala**. „Awtomatizieskaja swarka łatuni so stalju“. A w t o g i e n . D i e ł o . Moskwa, mies., Nr 2, luty 52, s. 7; A₄, 3,5 str., 8 rys., 2 tabl. — Zamiast poprzednio stosowanego powszechnie łączenia nitowego można stosować automatyczne spawanie mosiężnych szyn z konstrukcją stalową. Metoda ta polepsza warunki pracy przez wyeliminowanie szkodliwego wpływu trujących par cynku, zmniejsza o 50% zużycie mosiądzu i nie wymaga specjalnych kwalifikacji od spawacza.
- 260* 621.822.5:679.5:628.517:331.827 T2-9.52
Blaboll F.: **Nowe kierunki w konstrukcji łożysk ślizgowych z mas plastycznych**. W i a d . U r z . P a t . , mies., Nr 2, luty 52, s. 264; A₄, 2 str. — Autor omawia zalety i wady łożysk z mas plastycznych, wskazując na ogromne korzyści, jakie wynikają z zastosowania nowego typu łożysk zamiast metalowych i drewnianych. Masy plastyczne tłumiąc w znacznym stopniu drgania zmniejszają hałasy wywołane pracą maszyn, a tym samym przyczyniają się do polepszenia warunków pracy. (Wg „Technicka Prace“ N 1/52, s. 7).
- 261* 658.28 T2-9.52
Fierch R. W.: **Ruchoma platforma ze schodkami**. „Step up work with portable stands“. S a f e t y M a i n t . a . P r o d u c t . , luty 51, s. 14; 3 str. — Podano rysunek i opis ruchomej platformy ze schodkami, której można używać do różnych prac. Platforma ta utrzymuje się w stałej pozycji podczas przesuwania jej przez robotnika. (Wg Occup. Safety a. Health N 6/51 s. 185).
- 262* 613.64:624.13:614.8-057:351.78:631.372 T2-9.52
Nowoczesne urządzenia do robót ziemnych. „Les engins modernes de terrassement“. T r a v . e . S é c u r i t é , Paris, mies., Nr 3, marz. 52, s. 65; A₄, 11 str., 12 fot. — Artykuł omawia warunki pracy na maszynach do robót ziemnych oraz wyniki badań nad zmniejszeniem liczby wypadków i ułatwieniem pracy. Kolejno opisano wymagania dotyczące wieku i warunków fizycznych kierowców, zestawienie przepisów i wskazań podczas pracy, wreszcie specjalne przepisy dla obsługi poszczególnych typów maszyn. Specjalny roz-

dział artykułu stanowi omówienie osiągnięć Centr. Inst. Ochrony Pracy w Warszawie w dziedzinie stosowania pasów dla traktorzystów pracujących na ciągnikach rolniczych.

263* 614.8-057:625(024) T2-9.52

Tosovsky P. J.: **Wypadki przy pracy na budowach kolei i szos.** „Urazy pri prováděni práci na stavbách železnic a silnic“. B e z p e c n. H y g. P r á c e, Praha, Nr 2, 1952, s. 49; A₅, 4,5 str. — Autor zajmuje się zagadnieniem op przy robotach ziemnych w czasie budowy kolei i dróg bitych. Wyczerpująco opisuje sposoby, środki oraz urządzenia zapobiegające wypadkom na kolejkach wąskotorowych, a zwłaszcza kolejkach polowych z wózkami-wywrotkami. Poddaje analizie przyczyny szeregu wypadków, spowodowanych brakiem odpowiednich urządzeń i nieprzestrzeganiem odnośnych przepisów bhp przy pracach wykopowych ręcznych i zmechanizowanych oraz przy pracach w tunelach. Artykuł ma charakter instruktażowy.

264* 331.87:629.1-42:614.8-057:656.08 T2-9.52

Niederle O.: **Sumienny przegląd warunkiem bezpiecznej pracy traktorzystów S.T.S.** „Svedomitou opravnou k bezpečnej práci traktoristu S.T.S.“ B e z p e c n. H y g. P r á c e, Praha, Nr 2, 1952, s. 57; A₅, 1 str. — W artykule opisana jest awaria ciągnika Zetor 15, która wydarzyła się wskutek niedokładnego przeglądu maszyny przed oddaniem jej do użytku z warsztatu. Autor poddaje analizie i krytyce stosowany podział zajęć, sposoby dokonywania przeglądu remontów itd. w warsztatach S.T.S. Autor udziela również wskazówek w celu usprawnienia organizacji tych prac.

265* 614.825-07:621.316.9-015 T2-9.52

Birch S. H.: **Niewłaściwe uziemienie (zerowanie).** „Borrowed neutrals“. B r i t. J. i n d u s t r. S a f e t y, t. 2, Nr 18, 1951, s. 85; A₄, 2 str., 4 rys. — W artykule omówiono pojawianie się niebezpiecznego dla człowieka napięcia przy niewłaściwie wykonanym uziemieniu (zerowanie). Zanalizowane są przykłady różnych rodzajów uziemienia.

266* 614.825-057:621.315/316 T2-9.52

Wcisło S.: **O zabezpieczeniu ruchu urządzeń zasilających i zapewnieniu bezpieczeństwa i ochrony pracy obsługi.** W i a d. t e l e k o m., mięś., Nr 4, kw. 52, s. 88; A₄, 1 str. — Autor stwierdza, że stan urządzeń elektrycznych jest w wielu przypadkach nie zadowalający — eksploatacja zaś wskazuje na wadliwą obsługę. Po omówieniu występujących najczęściej w terenie błędów obsługi i użytkowania, autor zaleca zorganizowanie stałej kontroli, która miałaby na celu zmniejszenie przerw w ruchu i zwiększenie bezpieczeństwa pracy.

267* 614.8-057:621.313.13-78:621.86/87 T2-9.52

Wiest R.: **Zabezpieczenia silnika elektrycznego prądu stałego przed rozbieganiem się przy biegu jałowym. Projekt urządzenia ograniczającego szybkość.** „Le moteur série à courant continu dans les appareils de levage danger d'emballément à la levée à vide. Projet d'un dispositif limiteur de vitesse“. P a c t, Bruxelles, dwumieś., Nr 1, 1952, s. 4; A₄, 2 str., 1 rys. — Aparatura sterownicza wciągarki elektrycznej może być uzupełniona dodatkowym urządzeniem ograniczającym szybkość opuszczania ciężaru. Urządzenie takie nie tylko przyczynia się do zmniejszenia liczby wypadków, lecz również oszczędza wyłączniki krańcowe. Z analizy pracy silnika elektrycznego wciągarki wynika konstrukcja takiego urządzenia (schemat podano w tekście), przy czym wykorzystuje się istniejące podstawowe urządzenia sterownicze. Urządzenie ograniczające szybkość zapewnia ekonomiczne wykorzystanie całej instalacji elektrycznej zwłaszcza silnika, który może pracować ściśle wg swej charakterystyki.

OTOCZENIE I MIEJSCE PRACY

268* 331.82:614.8-057:628.5:658.2 T2-9.52

Budynki fabryczne i ich otoczenie. „Závodné budovy a priestranstvá okolo nich.“ B e z p e c n. H y g. P r á c e, Nr 2, 1952, s. 45; A₅, 4 str. — Autor wskazuje na środki zapewniające warunki bezpieczeństwa pracy i zwiększenie wydajności w fabrykach i zakładach zbudowanych w okresie kapitalistycznym. Ulepszenia te można wprowadzić bez większych nakładów.

Szczególną uwagę zwraca autor na stan urządzeń sanitarnych oraz opisuje warunki, jakie dla bhp winny być wprowadzone w zakładzie pracy: odpowiednie drogi komunikacyjne, oświetlenie stanowisk pracy, przestrzeganie przepisów i norm obciążenia konstrukcji nośnych i warunki składowania. W zakończeniu autor omawia obowiązki funkcjonariuszy bhp w zakładach pracy.

269* 658.51:66:613.6 T2-9.52

Bradley W. R.: **Wskazania higieny przemysłowej przy lokalizacji i projektowaniu zakładów.** „Industrial hygiene considerations in plant location and desing“. C h e m. a. E n g n g. N e w s., marz. 51, s. 1198; 3 str. — Autor wskazuje na konieczność uwzględniania czynników op przy planowaniu produkcji chemicznej. Powinno się brać pod uwagę czynniki związane z klimatem, rodzajem produkcji, topografią, glebą etc. Należy przeprowadzić szereg badań toksykologicznych, które wskażą, jak reagują substancje produkowane, półprodukty i surowce z innymi substancjami, z którymi mogą się zetknąć w produkcji. Trzeba również przewidzieć środki, pozwalające na zmniejszenie do minimum zetknięcia się pracowników z pyłem lub parami szkodliwych substancji. Związana z tym jest dokładna kontrola wszelkich urządzeń i ustalenie instrukcji dotyczącej bezpiecznego ruchu. (Wg Occup. Safety a. Health N 6/51 s. 187).

270* 535.37-661.879:535.212:614.8-057 T2-9.52

Smedt R.: **Zastosowanie materiałów radio-aktywnych świecących w akcji zapobiegania wypadkom przy pracy.** L'emploi des matières radio-actives lumineuses dans la prévention contre les accidents de travail“. P a c t, Bruxelles, dwumieś., Nr 1, 1952, s. 63; A₄, 1,5 str. — Coraz częściej stosuje się masy świecące, do oznaczania ważnych z punktu widzenia op miejsc, które nie są lub nie mogą być oświetlone dostatecznie w inny sposób. Używa się tu mieszaniny substancji radio-aktywnych i fosforyzujących. Ostatnio udało się osiągnąć skład mieszaniny dającej 0,54 lux/gr (po 8 mieś. masa ta daje 0,24 lux/gr). Mieszanka ta nie przedstawia specjalnego niebezpieczeństwa dla ludzi zatrudnionych przy jej wyrobie lub ją użytkujących, pod warunkiem, że usta, nos, uszy i oczy nie znajdują się w bezpośrednim kontakcie z masą. Radioaktywność masy może być groźna dla ustroju człowieka, jeżeli ma się do czynienia z dużymi ilościami tej masy i to przez dłuższy czas.

271* 628.517.2:628.84:621.63 T2-9.52

Usuwanie hałasu w urządzeniach klimatyzacyjnych. „Cut noise in air — conditioning systems“. P o w e r, New York, mięś., t. 96, Nr 3, marz. 52, s. 118; A₄, 1 str., 5 rys. — Artykuł zawiera krótkie wzmianki o sposobie usuwania hałasu występujących przy rozprowadzaniu ulepszonego powietrza. Podane rysunki ilustrują różne sposoby likwidacji hałasu w przewodach powietrznych, przy wentylatorze i przy wylotach powietrza.

WIETRZENIE I OGRZEWANIE

272* 613.633:628.511:6(072) T2-9.52

Oldham P. D., Roach S. A.: **Sposób pobierania prób powietrza przy badaniu zapylenia w zakładach przemysłowych.** „A sampling procedure for measuring industrial dust exposure“. B r i t. J. i n d u s t r. M e d. London, kwart., t. 9, Nr 2, kw. 52, s. 112; A₄, 7,5 str., 1 tabl., 11 poz. bibl. — Podane są kryteria, na których muszą być oparte badania zapylenia powietrza niebezpiecznego dla zdrowia. Opisano również nową metodę oznaczania zapylenia oraz przykład użycia tej metody w praktyce.

273* 613.633:628.511:611.24:6(072) T2-9.52

Davies C. N.: **Pobieranie próbek pyłu a choroby płucne.** „Dust sampling and lung disease“. B r i t. J. i n d u s t r. M e d. London, kwart., t. 9, Nr 2, kw. 52, s. 120; A₄, 7 str., 4 wykr., 4 tabl., 16 poz. bibl. — Opierając się na badaniach osadu pyłu w różnych częściach płuc, oddawna stwierdzono, że tylko pewne rozmiary cząsteczek pyłu są niebezpieczne dla zdrowia. Artykuł podaje zasady selektywnego pobierania próbek pyłu. Specjalne aparaty zbierają wyłącznie cząsteczki pyłu o pewnych wymiarach, dzięki czemu można uniknąć pracy mikroskopowej a analiza sprowadza się do zważenia próbki.

274* 533.8:622.433 T2-9.52

Pak W. S.: **O doborze znormalizowanego szeregu typów i wielkości wentylatorów promieniowych.** „IGM AN USSR“ dla trudnych do wietrzenia kopalń Zagłębia Donieckiego. „K wyboru normalnowo riada tiporazmierow centroběžnych wientilatorow „IGM AN USSR“ dla trudnoprowietriwajemych szacht Donbassa“. U g o l, mieś., Nr 2, luty 52, s. 24; A₄, 3,5 str., 2 wykr., 4 tabl. — Praca eksperymentalno-teoretyczna mająca na celu normalizację wentylatorów do przewietrzania kopalń. Na podstawie charakterystyki bezwymiarowej nowego typu wentylatorów ustalono ich znormalizowany szereg o współczynniku sprawności powyżej 0,6, sprężu statycznym 300—425 mm i wydatku powietrza 100—24000 m³/min.

275* 628.83:628.511:331.874 T2-9.52

Lawrie W. B.: **Praktyczne wskazówki usuwania pyłów w przedsiębiorstwach przemysłowych.** „Practical aspects of industrial dust suppression“. B r i t J. i n d u s t r. S a f e t y, t. 2, Nr 18, 1951, s. 75; A₄, 7 str., 3 rys., 4 poz. bibl. — Omówiono kontrolę zapylenia i usuwania pyłu z pomieszczeń przemysłowych na drodze wietrzenia. Tylko współdziałanie technika opracowującego proces i technika-specjalisty od urządzeń wyciągowych może doprowadzić do pozytywnych wyników przy usuwaniu szkodliwego zapylenia.

276* 613.63:621-784.2:628.5/8 T2-9.52

Techniczne środki ochronne przeciwko czynnikom szkodliwym dla zdrowia. „Technische Massnahmen zur Verhütung gesundheitlicher Schädigungen“. S i c h e r e A r b e i t. Nr 4, 1951, s. 15; A₄, 1 str. — Artykuł omawia cechy charakterystyczne różnego rodzaju wyciągów wentylacyjnych nad stanowiskami roboczymi, na których powstają znaczne ilości gazów par szkodliwych lub pyłów. Podane są niektóre dane techniczne, jak szybkości wlotowe powietrza do urządzeń wyciągowych, ilości wyciąganego powietrza przy właściwym działaniu instalacji wyciągowych itp. Artykuł kończy się ogólnymi uwagami dotyczącymi recyrkulacji i wydmuchu powietrza odciganego ze stanowisk roboczych.

277* 613.633:616.24-003.656.67:622.233.3:628.511:622.4 T2-9.52

Laby C.: **Zwalczanie krzemicy w górnictwie przez zastosowanie urządzeń odpylających w miejscach powstawania pyłu.** „Silikosebekämpfung im Bergbau durch Absaugen des Gesteinstaubes an der Entstehungsstelle“. B e r g b a u u. E n e r g i e w i r t s c h., czerw. 50, s. 193; 3 str. — Artykuł zawiera ilustrowany opis urządzenia odpylającego stanowiącego całość z wiertarką, które usuwa konieczność stosowania respiratorów lub wiercenia na wilgotno. Wiertło w tym przypadku posiada otwór, przez który pył jest wciągany do komory pyłowej. Powoduje to korzystne dla robotnika ruchy powietrza na stanowisku pracy i polepsza lokalne warunki klimatyczne. Komorę można łatwo opróżnić. Urządzenie takie może być zastosowane przy różnych procesach pyłowych.

278* 621.63:628.83:677 T2-9.52

Lewin S. R.: **Wietrzenie tkalni skoncentrowanymi strumieniami nawilżonego powietrza.** „Wientilacija tkackich cechow sosiedotoczennymi strumiami pieriewłażniennowo wozducha“. T i e k s t i l n. P r o m y s l. mieś., Nr 11, list. 51, s. 43; A₄, 2,5 str., 2 rys., 2 wykr., 1 tabl. — Instytut Włókienniczy w Leningradzie przeprowadził prace nad metodami przewietrzania zakładów włókienniczych przez nawiewanie powietrza bezpośrednio do pomieszczeń przy równoczesnym nadawaniu mu potrzebnej wilgotności. Uzyskane wyniki są zadawalające zarówno ze stanowiska polepszenia warunków pracy, jak i racjonalizacji przebiegu produkcji. Usunięto w znacznym stopniu specjalne urządzenia do nawilżania powietrza, szczególnie w oddziałach tkackich.

279* 628.81:629.139:697.1 T2-9-52

Reynolds T. W.: **Ogrzewanie hangarów samolotowych.** „Heating airplane hangars“. H e a t a. V e n t i l a t, New York, mieś., Nr 1, styc. 52, s. 74; A₄, 2 str., 1 fot. — Ogrzewanie hangarów napotyka na trudności wynikające z otwierania szerokich drzwi hangarowych i napływu znacznej masy zimnego powietrza do wnętrza. Autor analizuje systemy ogrzewania hangaru, czy

to przy pomocy bezpośredniego nawiewu ogrzewanego powietrza, czy też promieniowania przewodów powietrznych. W zakończeniu artykułu podano metodę obliczenia strat ciepłych w hangarze.

TRANSPORT, KOMUNIKACJA, SKŁADOWANIE

280* 622.82:622.647.21:531.43/46 T2-9.52

Zapalanie się pasów transporterów wskutek ciepła tarcia. „Ignition of conveyor belts by frictional heating. Research report Nr 20“. London, 51, Min. of Fuel a. Power., D, 27 str. — Opis doświadczeń firm kopalnianych angielskich nad zapalaniem się pasów przy transporterach. Doświadczenia wykazały, że — w przypadku gdy taśmy są za silnie przyciśnięte do rolek — wskutek tarcia powstaje ciepło, które powoduje zmięknienie gumy oraz zwęglenie płótna i doprowadza do zerwania taśmy. W sprzyjających warunkach (silny powiew, obecność łatwopalnego pyłu węglowego) zjawisko to może stać się przyczyną pożaru.

281* 614.8-057:621.876.331.823(083.9) T2-9.52

Pokorny Fr.: **Techniczne minimum przy obsłudze konserwacji i bezpiecznej pracy dźwigu.** Technické minimum pro obsluhu, údržbu a bezpečnost vytahu. B e z p e c n. H y g. P r á c e, Praha, Nr 2, 1952, s. 41; A₅, 4 str. — Autor, technik bezpieczeństwa pracy, opisuje różnego rodzaju dźwigi do transportu ludzi i ładunków, dzieląc je na poszczególne typy w zależności od przeznaczenia i rodzaju napędu. Artykuł zawiera omówienie zasad i prawideł bezpieczeństwa pracy przy sterowaniu i użytkowaniu tych urządzeń. Podane są szczegółowe instrukcje i przepisy z zakresu ochrony pracy, wskazówki dotyczące przeglądów okresowych i badań stanu technicznego dźwigów, jak również przepisy dotyczące ich konserwacji.

282* 331.86/87:629.114.4:331.827 T2-9.52

P. St.: **Mechanizacja prac ładunkowych w transporcie samochodowym.** T r a n s p o r t, mieś., Nr 4, kw. 52, s. 131; A₄, 2 str. — W artykule omówiono wpływ mechanizacji prac ładunkowych na wydajność pracy, zmniejszenie wkładu pracy ręcznej, lepsze wykorzystanie środków przewozowych, zmniejszenie kosztów przewozu i wzrost zarobków kierowców. W celu pełnego wykorzystania mechanizacji należy prace przeladunkowe odpowiednio zorganizować. Dobre rezultaty osiągnąć można przez szkolenie fachowców, współzawodnictwo i racjonalizatorstwo.

283* 621.869.5:629.114.4:331.827:388 T2-9.52

Mechaniczne urządzenie wyładownicze do samochodów ciężarowych. W i a d. U r z. P a t., mieś., Nr 2, luty 52, s. 255; A₄, 3 str., 10 rys. — Autor opisuje konstrukcję i sposób działania dwóch urządzeń wyładowniczych: jedno z nich służy do wyładunku z samochodu materiałów sypkich, drugie do takich materiałów jak siano itp. Urządzenia przynoszą wiele korzyści gospodarczych, a dzięki mechanizacji procesu wyładowniczego wpływają na polepszenie warunków pracy. (Wg. „Zlepšovatel a Vynalezce“ N 2/52, s. 42, 3 tstr.).

284* 621.86 T2-9.52

Wuschek E.: **Wciągaraki linowe z ruchomymi słupami nośnymi.** „Blondin à pylons oscillants“. P a c t, Bruxelles, dwumieś., tom 1, nr. 1, 1952, s. 67, A₄, 2,5 str., 1 fot., 6 rys. — Opisano konstrukcję wciągarak linowych o znacznych długościach toru (liny nośnej), w których słupy nośne nie są stałe lecz ruchome. Dzięki takiemu rozwiązaniu wciągaraka obsługuje znaczną powierzchnię terenu. Podano szereg wariantów jak: 1) oba słupy przechylne, 2) jeden słup przechylny, drugi stały 3) jeden słup jeżdżący, drugi stały, 4) oba słupy jeżdżące, 5) oba słupy jeżdżące, lecz stanowiące równocześnie część suwnicy bramowej.

285* 613.632.4:614.449:629.128:664.82 T2-9.52

Szitow H. G.: **Nowy sposób dezynsekcji statków.** „Nowy sposób dezynsekcji sudow“. R i e c z n. T r a n s p. Moskwa, dwumieś., Nr 1, styc. — luty, 52, s. 39; A₄, 0,5 str. — Opis aparatury do odkażania statków za pomocą pary substancji trujących (niszczące szkodników zbożowych). Parę otrzymuje się przez podgrzewanie trucizny w płynie płytkami elektrycznymi. Zarówno całe urządzenie, jak i sposób gazowania jest prosty, tani i bezpieczny. Dezynsekcja opisaną metodą nie psuje kadłubów statków i daje dużą oszczędność czasu. Artykuł zawiera tabelę podającą uzyskaną

oszczędność czasu przy próbach gazowania poszczególnych odmian szkodników zbożowych.

286* 614.8-057:621.796.6:666-679 T2-9.52

Gleich W.: **Uwagi dotyczące zapobiegania wypadkom przy budowie i użytkowaniu silosów w przemyśle kamieniarskim i ceramicznym.** „Vorschläge zur Unfallverhütung beim Bau und Betrieb von Silos in der Industrie der Steine und Erden“. *Berufs-gesundheitswesen*, kw., maj 51, s. 87; 115; 9 str. — Analizowano 30 wypadków w przemyśle kamieniarskim i ceramicznym. Podzielono je na grupy w zależności od miejsca powstawania (urobek i manipulacja samym materiałem, przechowywanie w silosach, transport główny itp.). Przyczyny wypadków autor dzieli na 3 zasadnicze grupy: ściśle związane z właściwościami procesu technologicznego, wywołane wtórnie przez proces i powstające wskutek nieprzestrzegania przepisów op, zwłaszcza przy obsłudze silosów. Autor analizuje szczegółowo technikę magazynowania w silosach podając rysunki i instrukcje z tego zakresu. (Wg. *Occup. Safety a. Health N 4/51*).

MEDYCyna PRACY

287* 616.28-057:342.7:368 T2-9.52

Nash S. C.: **Utrata słuchu w przemyśle. Aspekt medyczny.** „Industrial loss of hearing: medical aspects“. *Industr. Med. a. Surg.* Chicago, mies., t. 21, Nr 4, kw. 52, s. 171; A₄, 3 str. — Autor zbadał i opracował zagadnienie częściowej lub całkowitej utraty słuchu wśród pracowników różnych przedsiębiorstw. Na podstawie tego opracowania została wydana w Stanie New York ustawa uznająca uszkodzenia słuchu za chorobę zawodową i regulująca sprawę odszkodowania.

288* 534.321.9:613.644:614.892 T2-9.52

Parrack H. O.: **Ultradźwięki a medycyna pracy.** „Ultrasound and industrial medicine“. *Industr. Med. a. Surg.* Chicago, mies., t. 21, Nr 4, kw. 52, s. 156; A 4, 9 str., 8 wykr., 30 poz. bibl. — Treść artykułu obejmuje: definicję ultradźwięków, ich szkodliwe działanie na człowieka w różnych gałęziach przemysłu a także możliwość spożytkowania ich do celów leczniczych i diagnostycznych. W związku z olbrzymim rozwojem produkcji aparatury ultradźwiękowej oraz stosowania jej w przemyśle i medycynie, wyłania się konieczność ochrony pracowników, obsługujących tę aparaturę przed skutkami długotrwałego działania ultradźwięków.

289* 616-057:546.815:612.11/12:612.46 T2-9.52

Tara S.: **Ocena stopnia nasilenia azotemii u robotników narażonych na działanie ołowiu.** „Au sujet du taux de l'azotémie des ouvriers exposés au plomb“. *Arch. Mal. profess. Paris*, dwumies., t. 13, Nr 2, 1952, s. 204; B 5, 4, 7 str., 1 tabl. — Zostało ustalone, że u niektórych pracowników narażonych na ołowicę występuje w formie przejściowej nadmiar mocznika we krwi, bez uszkodzenia nerek. Uszkodzenie nerek idzie w parze z pojawieniem się białka w moczu. Wskazane są wielokrotne badania okresowe, ustalające ilość we krwi mocznika, ołowiu, ciałek nakrapianych itd. Autor proponuje, aby komisja higieny przemysłowej ustaliła dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłowych schemat badań przy zastosowaniu tych samych metod.

290* 613.633:552.5:612.2:679.8 T2-9.52

Raymond V., Sivadon A., Conil Ph.: **Płuca robotników zatrudnionych w kamieniołomach wapieni.** „Les poumons des carriers et tailleurs de pierre calcaire“. *Arch. Mal. profess. Paris*, dwumies., Nr 2, 1952, s. 169; B 5, 9 str., 6 fot. — Autorzy przeprowadzali badania

płuc u kamieniarzy, narażonych na działanie pyłu wapieniowego. Badania rentgenologiczne wykazały, że pył wapieniowy powoduje tylko podrażnienie dróg oskrzelowych, jednakże nie doprowadza nigdy do takich zmian chorobowych, jakie powstają na tle krzemicy. Autorzy udawadniają, że pył wapieniowy wywołuje zmiany w płucach kamieniarzy o charakterze dobrotnym w odróżnieniu od pyłu krzemowego, który jest przyczyną nieodwracalnych zmian chorobowych.

291* 613.633:622.33:6 (072) T2-9.52

Policard A.: **Mechanizm przenikania cząstek węgla do płuc górników.** „The mechanism of dispersion of coal particles in the lungs of miners“. *Brit. J. industr. Med.* London, kwart., t. 9, Nr 2, kw. 52, s. 108; A 4, 4 str., 5 poz. bibl. Opisano mechanizm osadzenia się cząstek pyłu w płucach i drogi przenikania do tkanek i gruczołów tchawico-oskrzelowych, jako też do pęcherzyków płucnych. Pył powoduje zmiany w ściankach naczyń limfatycznych, w tkankach gruczołów i pęcherzyków. Studia nad tym zagadnieniem są dalej prowadzone.

292* 614.23:614.8:629.113.5:656.07 T2-9.5

Brandaleone H., Friedman G. J.: **Opieka lekarska w drogowych firmach transportowych.** „Medical care in a surface transportation company“. *Industr. Med. a. Surg.* Chicago, mies., t. 21, Nr 4, kw. 52, s. 174; A 4, 5 str., 2 wykr., 3 tabl., 7 poz. bibl. — Autorzy omawiają problemy opieki lekarskiej nad pracownikami zatrudnionymi w trakcji samochodowej. Szczególnie zwracają uwagę na: 1) konieczność dokładnego badania kierowców przed przystąpieniem ich do pracy, 2) okresowe badania stanu ich zdrowia. Podkreślona jest zależność bezpieczeństwa pasażerów od stanu zdrowia kierowcy, przy czym autorzy cytują dwa charakterystyczne przykłady: 1) kierowca autobusu prowadził wóz przez 1/2 roku, nie powodując ani razu wypadku, mimo że był chory na raka kiszczyki, 2) kierowca cierpiał z powodu banalnej choroby skórnej, połączonej z uporczywym swędzeniem, co rozpraszało jego uwagę wywołując zaburzenia równowagi i stwarzając możliwość wypadku.

293* 613.632.4:628.512.661.993:669.013.5:6(072) T25

Proyard.: **Zatrucia tlenkiem węgla w metalurgii.** „Intoxication par l'oxyde de carbone dans la métallurgie“. *Arch. Mal. Profess. Paris*, dwumies., t. 13, Nr 2, 1952, s. 233; B 5, 4 str. — Autor omawia szczegółowo możliwości zatrucia tlenkiem węgla w zakładach posiadających wielkie piece lub piece martenowskie. Opisuje się sposób ustalania ilości CO w powietrzu przy pomocy specjalnej aparatury, w różnych miejscach wydzielania się gazu. Wypadki zatrucia tlenkiem węgla występują w formie ostrej i przewlekłej. Artykuł zawiera opis objawów zatrucia, środki zapobiegawcze oraz metodę leczenia zatruc.

294* 614.88:615.81 T2

Gordon S. A. i inni.: **Sztuczne oddychanie w pozycji pionowej i inne ręczne sposoby przywracania przytomności.** Studium porównawcze. „Pole top and other manual resuscitation methods. A comparison study“. *Industr. Med. a. Surg.* Chicago, mies., t. 21, Nr 4, kw. 52, s. 147; A 4, 6 str., 1 wykr., 2 tabl., 21 poz. bibl. — Omówiono wszelkie metody ratownictwa przez stosowanie sztucznego oddychania, a więc metodę Kauwenharena, polegającą na uciskaniu jamy brzusznej, metodę Schafera oraz Horazda. Metoda Katsu, stosowana w Japonii, polega na tym, że ratujący obejmuje rękami klatkę piersiową i uciska równocześnie powłokę brzuszną. Metoda ta daje lepszą wentylację płuc, aniżeli metoda Schafera.

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi 10 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem bibliograficznym, jak i kartami dokumentacyjnymi.